

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Φεβρουαρίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1049

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 3554

Τροποποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 34/30.06.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου, θέμα 6.6. «Επικαιροποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 19/09.12.2021 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα" - "Management of migratory and refugee flows in Europe" του Τμήματος Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αιγαίου αφού έλαβε υπόψη:

- Τις διατάξεις του π.δ. 83/1984 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ιονίου Πανεπιστημίου και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας» (Α' 31).

- Την υπ' αρ. 18959/19.06.2023 διαπιστωτική πράξη συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Υ.Ο.Δ.Δ. 595).

- Την υπ' αρ. 25105/26.07.2023 (Υ.Ο.Δ.Δ. 742) διαπιστωτική πράξη εκλογής Πρύτανη και ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνων του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

- Την υπ' αρ. 26859/02.08.2023 (ΑΔΑ: 6Λ6Σ469Β7Λ-ΜΓΜ) διαπιστωτική πράξη συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου κατόπιν εκλογής Πρύτανη.

- Την υπ' αρ. 34600/09.10.2023 διαπιστωτική πράξη Πρύτανη «Ανασυγκρότηση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024» (ΑΔΑ: 630Δ469Β7Λ- ΗΦΠ).

- Την υπ' αρ. 45293/30.11.2023 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη «Ανασυγκρότηση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024» (ΑΔΑ: 9ΦΟΕ469Β7Λ- ΦΔ9).

- Την υπ' αρ. 27407/04.08.2023 απόφαση του Πρύτανη «Καθορισμός του τομέα ευθύνης κάθε Αντιπρύτανη, μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους τέσσερις (4) Αντιπρυ-

τάνεις του Πανεπιστημίου Αιγαίου και καθορισμός της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνων» (Β' 5064), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 28632/01.09.2023 (Β' 5348) απόφαση του Πρύτανη ως προς τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Αντιπρύτανη Οικονομικών του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

- Τις διατάξεις των άρθρων 16, 30, 44, 223, 448 και 450 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) σε συνδυασμό με την απόφαση της υπ' αρ. 26/05.12.2022 συνεδρίασης της Συγκλήτου, θέμα 4.9 «Ρύθμιση, έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου κατ' άρθρο 223 του ν. 4957/2022, ειδικότερα θέματα σχετικά με τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων διοίκησης, των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων του Πανεπιστημίου Αιγαίου και κάθε είδους συλλογικών οργάνων και επιτροπών που συγκροτούνται και λειτουργούν για τις ανάγκες του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Ε.Λ.Κ.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου» (Β' 6656), και με τις διατάξεις των άρθρων 13 - 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

- Τις διατάξεις των άρθρων 79 έως 88 και 455 του ν. 4957/2022 (Α' 141).

- Τις διατάξεις του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).

- Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με λοιπά θέματα» (ΑΔΑ: 6ΧΨΖ46ΜΤΛΗ-ΤΧΔ).

- Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16.2.2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

- Τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, (Β' 4551/2023).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 36/27.04.2021 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα «Έγκριση ίδρυσης - λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας, της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με τίτλο: "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα" - "Management of migratory and refugee flows in Europe"» (Β' 3237).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 34/30.06.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα. «Τροποποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 36/27.04.2021 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα «Έγκριση ίδρυσης - λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας, της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με τίτλο: "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα" - "Management of migratory and refugee flows in Europe"» (Β' 4477).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 19/09.12.2021 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα «Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα" - "Management of migratory and refugee flows in Europe"». (Β' 6566).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 34/30.06.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα 6.6. «Επικαιροποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 19/09.12.2021 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα" - "Management of migratory and refugee flows in Europe" του Τμήματος Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022» (Β' 4474).

- Την απόφαση της υπ' αρ. 159/13.12.2023 συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνιολογίας, θέμα 8.3. «Τροποποίηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του ΠΜΣ "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα"».

- Το πρακτικό της υπ' αρ. 07/16.01.2024 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα 6.1. «Τροποποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 34/30.06.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου, θέμα 6.6. «Επικαιροποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 19/09.12.2021 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα" - "Management of migratory and refugee flows in Europe" του Τμήματος Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022».

- Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

και εγκρίνει την τροποποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 34/30.06.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου, θέμα 6.6. «Επικαιροποίηση της απόφασης της υπ' αρ. 19/09.12.2021 συνεδρίασης της Συγκλήτου με θέμα Κανονισμός Λειτουργίας του Προ-

γράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα" - "Management of migratory and refugee flows in Europe" του Τμήματος Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022» (Β' 4474), ως προς τα άρθρα 5.2, 6.1, 7.1, 7.2, 7.5, 7.7, 12 και ως προς το παράρτημα 1, ως ακολούθως:

5.2 Υποβολή αιτήσεων

Οι αιτήσεις των Υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με την προκήρυξη. Η αίτηση και τα ηλεκτρονικά αντίγραφα των δικαιολογητικών κατατίθενται στο σύστημα «Ναυτίλος».

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση υποβολής υποψηφιότητας.
2. Βιογραφικό σημείωμα.
3. Φωτοτυπία πτυχίου/διπλώματος ή Βεβαίωση Περάτωσης Σπουδών.

4. Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας προπτυχιακών μαθημάτων όπου θα αναγράφεται ο βαθμός πτυχίου/διπλώματος.

5. Δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, εάν υπάρχουν.

6. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.

7. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.

8. Δύο συστατικές επιστολές.

9. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής επιπέδου C2 (Σε περίπτωση που δεν υπάρχει το σχετικό πιστοποιητικό, τότε ο/η υποψήφιος/α, θα εξετασθεί στην αγγλική γλώσσα στη διάρκεια της συνέντευξης).

6.1 Χρονική διάρκεια φοίτησης

Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδ. έτους.

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Η φοίτηση για την ολοκλήρωση των διπλωματικών εργασιών μπορεί να παραταθεί κατά ένα (1) εξάμηνο με αίτηση των ενδιαφερόμενων στην Γραμματεία του Τμήματος και έγκριση από τη Συνέλευση, και περαιτέρω για ένα (1) ακόμα ακαδημαϊκό εξάμηνο μετά από τεκμηριωμένη αίτηση των ενδιαφερομένων, σχετική εισήγηση του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας και έγκριση της Συνέλευσης.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

7.1 Πρόγραμμα μαθημάτων

1. Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

2. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, η επιτυχής εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης και η συγκέντρωση 90 πιστωτικών μονάδων (ECTS)

3. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών διαμορφώνεται ως εξής:

Ενδεικτικός πίνακας μαθημάτων ανά εξάμηνο:

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ			
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
183-2022-01	Ανθρωπιστικό Δίκαιο Και Ανθρώπινα Δικαιώματα. Humanitarian Law And Human Rights	Υποχρεωτικό	7,5
183-2022-02	Κοινωνιολογία Της Υγείας Των Μετακινούμενων Πληθυσμών Και Καλές Πρακτικές Πολιτισμικής Διαμεσολάβησης - Medical Anthropology And Population Mobility. Best Practices In Health Intercultural Mediation	Υποχρεωτικό	7,5
183-2023-03	Ιστορία των Μεταναστεύσεων- History of Migrations	Υποχρεωτικό	7,5
183-2022-04	Βασικές Αρχές Στατιστικής, Δημογραφικής Και Επιδημιολογικής Έρευνας Με Εφαρμογές Στις Σύγχρονες Μεταναστευτικές/Προσφυγικές Ροές - Basic Terms In Statistics, Epidemiology And Demography In Migration Studies	Υποχρεωτικό	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECT S
183-2022-05	Μεταναστευτική Πολιτική Και Διαδικασίες Ασύλου Στην Ελλάδα Και Την ΕΕ, Προστατεύοντας Τα Δικαιώματα Των Προσφύγων Και Μεταναστών - Migration And Asylum Polices In Greece And In The EU, Securing Refugee And Migrant Rights	Υποχρεωτικό	7,5
183-2022-06	Πολιτικές Ένταξης Προσφύγων Και Μεταναστών In Praxi - Migrant Integration Polices In Praxi	Υποχρεωτικό	7,5
183-2022-07	Έγκλημα Και Αντιεγκληματική Πολιτική Στην Αναγκαστική Μετανάστευση - Crime And Crime Policy In Forced Migration	Υποχρεωτικό	7,5
183-2022-08	Η Μετανάστευση ως Λόγος και ως Αφήγημα - Immigration as Discourse	Υποχρεωτικό	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
183-2022-09	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - Master Thesis	Υποχρεωτικό	20
183-2023-10	Έρευνα Πεδίου και Πρακτικά Προγράμματα με Έμφαση στα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Αιτούντων Άσυλο και των Μετακινούμενων Κοινωνικών Ομάδων - Field Research and Practical Projects focusing on the Vulnerability Criteria of Asylum Seekers and displaced social groups.	Υποχρεωτικό	10
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Το άνω πρόγραμμα μαθημάτων είναι ενδεικτικό. Ο αριθμός, το είδος και το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, καθώς και η κατανομή τους σε εξάμηνα, δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος για λόγους διασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας του ΠΜΣ.

Σύντομη περιγραφή των μαθημάτων του ανωτέρω ενδεικτικού προγράμματος σπουδών παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα 1 του παρόντος κανονισμού.

Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Εκεί περιγράφονται:

1. τα μαθήματα, το περιεχόμενό τους (βλ. Φακέλους Μαθημάτων) και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) εκάστου εξ αυτών, καθώς και της διπλωματικής εργασίας, η ένταξή τους σε ομάδα υποχρεωτικών, κατ' επιλογήν υποχρεωτικών, επιλογής, προαιρετικών, ή προαπαιτούμενων για την παρακολούθηση άλλων μαθημάτων

2. ο αριθμός των μαθημάτων που θα πρέπει να επιλέγονται σε κάθε εξάμηνο

3. ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής και μεταπτυχιακή φοιτήτρια ανά ακαδ. εξάμηνο

4. οι ελάχιστες διδακτικές ώρες των μεταπτυχιακών μαθημάτων ανά εξάμηνο

5. ο φόρτος εργασίας που απαιτείται να καταβάλει κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής και μεταπτυχιακή φοιτήτρια για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ.

6. κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες των Προγραμμάτων

Με την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Μεταναστευτικές Σπουδές: Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών στην Ευρώπη και την Ελλάδα - Migration Studies: Management of migratory and refugee flows in Europe» του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ο/η κάτοχος θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις κοινωνικές-πολιτισμικές δυναμικές, τα αίτια και τις προκλήσεις που εμφωλεύουν στην Ελλάδα και στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο, ιδιαίτερα μετά την πρόσφατη προσφυγική και υγειονομική κρίση.

- Ερευνά, να κατανοεί και να αναλύει η βαθύτερη κατανόηση του φαινομένου της μετανάστευσης με τη χρήση ποσοτικών ή ποιοτικών μεθόδων και κριτικής ανάλυσης.

- Αναγνωρίζει τα καίρια πεδία που ορίζουν και πλαισιώνουν τη μεταναστευτική διαδικασία και τον αναγκαστικό εκτοπισμό.

- Διεξάγει έρευνα με στόχο την αποτύπωση της κοινωνικής δυναμικής και της ισορροπίας στο πλαίσιο μιας αενάως επαναλαμβανόμενης διαδικασίας που συνιστά η αναγκαστική μετακίνηση των πληθυσμών και ο βίαιος εκτοπισμός τους από τη γενέτειρά τους.

- Να διερευνά δι-επιστημονικά τις κοινωνίες και τις πολλαπλές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα οι λαοί στη δίνη των πολιτικών, θεσμικών, πολιτισμικών και γεωπολιτικών αλλαγών.

- Να κατανοεί και να διερευνά γενικά και ειδικά γνωστικά αντικείμενα που συνδέονται με το φαινόμενο της μετανάστευσης και αναγκαστικής μετατόπισης.

- Να χρησιμοποιεί μεθόδους και τεχνικές της ερευνητικής διαδικασίας ενός ευρύτερου φάσματος Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και να γνωρίζει και να διεξάγει εμπειρική έρευνα

7.2. Γλώσσα διδασκαλίας

Τα μαθήματα διεξάγονται στην αγγλική γλώσσα. Ορισμένες διαλέξεις επισκεπτών καθηγητών μπορούν να διεξάγονται και σε άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες με πρόβλεψη όμως διερμηνείας προς την αγγλική γλώσσα.

7.5. Διάρκεια Μαθημάτων

Σύμφωνα με την υπ' αρ. 8/2.7.2015/θέμα 3.2 απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, για την ολοκλήρωση κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος απαιτούνται δέκα έως δεκατρείς ενότητες εκπαίδευσης και μάθησης (συμπεριλαμβανόμενες σε αυτές διαλέξεις, θεωρητικές εισηγήσεις, εργαστηριακές δράσεις, συμμετοχές σε έρευνα πεδίου κ.λπ.). Το εν λόγω ΠΜΣ περιλαμβάνει μαθήματα με 13 ενότητες εκπαίδευσης και μάθησης ανά εξάμηνο και η διάρκεια εκάστης ενότητας ορίζεται σε τρεις (3) ώρες.

7.7. Αναπληρώσεις μαθημάτων Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η έγκαιρη αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ ή και στην πλατφόρμα Open E Class.

Άρθρο 12

Έρευνα Πεδίου

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες υποχρεούνται να πραγματοποιούν Έρευνα Πεδίου και Πρακτικά Προγράμματα με Έμφαση στα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Αιτούντων Άσυλο και των Μετακινούμενων Κοινωνικών Ομάδων, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών τους και την κείμενη Νομοθεσία, την οποία συντονίζει ο/η υπεύθυνος/η Άσκησης Πεδίου του Π.Μ.Σ. και υλοποιείται στους συμμετέχοντες και συνεργαζόμενους φορείς.

Η Έρευνα Πεδίου και Πρακτικά Προγράμματα με Έμφαση στα Κριτήρια Ευαλωτότητας των Αιτούντων Άσυλο και των Μετακινούμενων Κοινωνικών Ομάδων, είναι Υποχρεωτικό μάθημα του 3ου εξαμήνου. Προϋπόθεση για να συμμετέχει ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια στην άσκηση πεδίου είναι να μην οφείλει κανένα μάθημα των δύο πρώτων εξαμήνων του Π.Μ.Σ. Αντιστοιχεί σε 10 πιστωτικές μονάδες (Ε.Σ.Τ.Σ.). Για την βαθμολογία της ισχύει η ίδια κλίμακα με την οποία αξιολογούνται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. (0-10).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. δύνανται να συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+ που υλοποιείται από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου για να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση (Erasmus Placement) στο εξωτερικό. Η Πρακτική Άσκηση του προγράμματος Erasmus δεν αντιστοιχίζεται απαραίτητα με το μάθημα της άσκησης πεδίου του 3ου εξαμήνου του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής ή η Διευθύντρια του ΠΜΣ εγκρίνει την υποβολή υποψηφιότητας συμμετοχής φοιτητή/τριας σε προγράμματα Erasmus + στα οποία τυχόν συμμετέχει το ίδρυμα.

Παράρτημα 1. Σύντομη περιγραφή των μαθημάτων του Π.Μ.Σ.

183-2022-01 Ανθρωπιστικό Δίκαιο Και Ανθρώπινα Δικαιώματα. Humanitarian Law And Human Rights Το μάθημα συνιστά έναν προβληματισμό σχετικά με την εννοιολόγηση του δικαίου και της πολιτικής για το άσυλο και τη μετανάστευση στην Ευρώπη και την Ελλάδα, εξετάζοντας τα πολιτικά και νομικά πλαίσια της διαχείρισης του εκτοπισμού. Αναλύονται διεξοδικά τα νομικά θεμέλια της προστασίας των προσφύγων, όπως αυτή έχει μετασχηματιστεί σε επίπεδο ΕΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και μέσω της ανθρωπιστικής δράσης και της αλληλεγγύης. Το δίκαιο, η ηθική και η πολιτική του ανθρωπισμού στην προστασία των προσφύγων παρουσιάζονται υπό το πρίσμα της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να διεκδικούν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με την αναγκαστική μετανάστευση μέσα από μια σειρά διαλέξεων και συζητήσεων, μεταξύ άλλων, όπως

1. Ρατσισμός και μετανάστευση,
2. Η μη επαναπροώθηση ως κανόνας του jus cogens
3. Ο αντίκτυπος της αποικιοκρατίας στους σημερινούς πρόσφυγες στη μετα-αποικιοκρατική Ευρώπη,
4. Η προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου για τους πρόσφυγες και τα ανθρώπινα δικαιώματα,
5. Ομαδικές απελάσεις και συνοριακές πολιτικές της ΕΕ,
6. FRONTEX και ανθρώπινα δικαιώματα,
7. Ο ρόλος της ΕΕΑΑ στην προστασία των προσφύγων.
8. Τα ασυνόδευτα παιδιά στην ΕΕ και οι ελληνικές πολιτικές.
9. Μετανάστευση και εργαλειοποίηση,
10. Μετανάστευση και άσυλο και αναπτυξιακές πολιτικές στο πλαίσιο των ΕΣΚ.

183-2022-02: Κοινωνιολογία Της Υγείας Των Μετακινούμενων Πληθυσμών Και Καλές Πρακτικές Πολιτισμικής Διαμεσολάβησης - Medical Anthropology And Population Mobility. Best Practices In Health Intercultural Mediation.

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων του μαθήματος Κοινωνιολογία της Υγείας των Μετακινούμενων Πληθυσμών και Καλές Πρακτικές Πολιτισμικής Διαμεσολάβησης θα αποδοθεί έμφαση στον τρόπο με τον οποίο η κοινωνιολογική θεωρία και έρευνα συνεισφέρει στην ερμηνευτική/κριτική κατανόηση ζητημάτων υγείας, ασθένειας και πάσχοντος σώματος, ειδικότερα σε ότι αφορά ομάδες προσφύγων και μεταναστών, σε Ελλάδα και Ευρώπη. Παράλληλα, θα επικεντρωθούμε σε εμπειρικά παραδείγματα, και περιπτώσεις μελέτης, μέσα από το πεδίο έρευνας/θεματικού ενδιαφέροντος/εργασίας που διερευνούν τους τρόπους συγκρότησης και νοηματοδότησης της ανθρώπινης εμπειρίας, ειδικότερα όταν αυτή στοιχίζεται γύρω από ζητήματα πάσχοντος σώματος, χρονιότητας, δυσάρεστων ή οριακών εμπειριών (κοντά στη ζωή και το θάνατο).

Μέσα από επιλεγμένα θεωρητικά και ερευνητικά κείμενα αυτής της παράδοσης θα μελετηθούν ζητήματα όπως οι σχέσεις ασθενούς με τον ιατρικό θεσμό, η ση-

μασία του οικογενειακού περιβάλλοντος, η αναδιάρθρωση της καθημερινής ζωής, εξαιτίας της υποχρεωτικής μετοίκησης, η βιογραφική ρήξη ένεκα οιοσύνε εκτοπισμού, η επιλογή θεραπείας, το βίωμα της ασθένειας, κ.τ.λ., ώστε να προωθηθούν καλές πρακτικές πολιτισμικής διαμεσολάβησης ανάμεσα σε εγχώριους και διεθνείς θεσμούς και σε αυτές τις κοινωνικές ομάδες.

Το μάθημα συγκροτείται με τη μορφή εβδομαδιαίων διαλέξεων γύρω από τις επιμέρους θεματικές ενότητες, που περιγράφονται αναλυτικά στο συνολικότερο περίγραμμα του μαθήματος και αφορούν ζητήματα όπως η πολιτισμική πολυσιχιδία και κοινωνικές αναπαραστάσεις, η διαπολιτισμικότητα, το σώμα, η ιατρική γνώση, και οι συμπεριφορές υγείας. Συμπληρωματικά με τα προηγούμενα, διερευνώνται θέματα όπως η αναζήτηση φροντίδας και η ανταπόκριση στις παρεμβάσεις της δημόσιας υγείας, η υγεία των μεταναστών, η υπόθεση του 'υγιούς πρόσφυγα' και η αναγκαιότητα παρεμβάσεων υγείας για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Γίνεται εκτενής χρήση έντυπου, οπτικού και ακουστικού υλικού από τα πεδία της επικαιρότητας, αλλά και από το παρελθόν, ανάλογα με το υπό διερεύνηση θέμα (π.χ. παρουσίαση του εαυτού, χρόνια πάσχοντες, κοινωνικός στιγματισμός, κοινωνική και πολιτισμική σημασία της διάγνωσης, σχέσεις και αλληλοδράσεις σε νοσοκομεία, έμφυλη διάσταση της ασθένειας, πολιτισμικές διαμεσολάβησης, κ.τ.λ.). Επίσης, προβάλλονται ταινίες με αντίστοιχο περιεχόμενο για να υπάρξει συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στους φοιτητές. Εκτός από το προηγούμενο, δημιουργούνται μικρές ομάδες εργασίες που αναλαμβάνουν να διερευνήσουν κριτικά και να παρουσιάσουν από διάφορες σκοπιές διάφορα ζητήματα εφαρμοσμένης έρευνας σε αυτά τα ζητήματα. Τέλος, ενισχύονται οι φοιτητές να καταθέσουν τις δικές τους «βιωμένες εμπειρίες» ως αφορμή ευρύτερης συζήτησης για θεωρητικά, ερευνητικά, δεοντολογικά και ηθικά ζητήματα, που άπτονται αυτών ευαίσθητων κοινωνικών πεδίων και χώρων κοινωνικής εμπειρίας.

183-2023-03 Ιστορία των Μεταναστεύσεων - History of Migrations:

Η μετανάστευση, ευρεία έννοια, αναφέρεται στη γεωγραφική μετακίνηση ανθρώπων ή πληθυσμών για διάφορους λόγους (συνήθως οικονομικούς ή πολιτικούς).

Η μετανάστευση μπορεί να λαμβάνει χώρα εντός μιας περιοχής ή μιας χώρας (εσωτερική μετανάστευση) ή μεταξύ χωρών (διεθνής μετανάστευση).

Γίνεται διάκριση μεταξύ εθελοντικής μετανάστευσης (εργασία, οικογενειακή επανένωση, σπουδές) και αναγκαστικής ή εξαναγκαστικής μετανάστευσης (πολιτική εξορία, απέλαση, επαναπατρισμός). Ωστόσο, σε ορισμένα πλαίσια, η διάκριση αυτή δεν έχει σημασία όταν οι πολιτικοί και οικονομικοί λόγοι για την αναχώρηση από τη χώρα συνδυάζονται ή αλληλοενισχύονται. Η μετανάστευση δεν αφορά μόνο στη γεωγραφική μετακίνηση: συχνά έχει ιστορικές ρίζες και κοινωνικές και πολιτιστικές συνέπειες, τόσο για τους ίδιους τους μετανάστες όσο και για τα μέλη τόσο της κοινωνίας αποστολής όσο και της κοινωνίας υποδοχής. Για τον μετανάστη, η αλλαγή χώρας σημαίνει αλλαγή κοινωνικού περιβάλλοντος, γλώσσας,

πολιτιστικού πλαισίου (έθιμα, νόμοι, θρησκεία), τρόπο ζωής, κοινωνικής και πολιτικής κατάστασης. Η αλλαγή χώρας μπορεί να επηρεάσει ορισμένες ή όλες τις πτυχές της ζωής. Για τη χώρα μετανάστευσης, η παρουσία των μεταναστών αποτελεί πηγή διαφόρων συνεισφορών: δημογραφικών, οικονομικών, αλλά και τεχνικών και πολιτιστικών (κουζίνα, τέχνες κ.λπ.).

Οι μετανάστες βιώνουν συχνά μια μορφή υποβάθμισης με τη μετανάστευση: η πλειονότητά τους καταλαμβάνει θέσεις εργασίας στο κάτω μέρος της κοινωνικής κλίμακας. Για τη χώρα μετανάστευσης, η μετανάστευση αποτελεί επίσης πηγή εσόδων, με τους μετανάστες να στέλνουν τακτικά χρήματα στις οικογένειές τους, μερικές φορές στις τοπικές αρχές, και ακόμη και να επενδύουν σε υποδομές στην πόλη καταγωγής τους. Η Αμερική είναι γνωστή ως χώρα των μεταναστών - μια έννοια που είναι ουσιώδης για την ταυτότητά της. Η ευρωπαϊκή μετανάστευση προς την Αμερική μπορεί να χρονολογηθεί από το 1620, όταν 100 προσκυνητές από την Αγγλία ξεκίνησαν το δύσκολο τετράμηνο ταξίδι κατά μήκος του Ατλαντικού Ωκεανού. Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι μετανάστευσαν στην Αμερική μεταξύ 1820-1920. Έφτασαν σε δύο μεγάλα κύματα, πρώτα από τη βόρεια και δυτική Ευρώπη στις αρχές του 19ου αιώνα και στη συνέχεια από τη νότια και ανατολική Ευρώπη μεταξύ 1860 και 1920. Θρησκευόμενοι Ευρωπαίοι εγκατέλειψαν την πατρίδα τους αναζητώντας ελευθερία από τις θρησκευτικές διώξεις, οι μετανάστες του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα διέφευγαν επίσης από τις κακές οικονομικές συνθήκες ή την πολιτική καταπίεση. Η άμεση μεταπολεμική περίοδος χαρακτηρίστηκε από την επιστροφή ορισμένων εθνοτικών μειονοτήτων και άλλων εκτοπισμένων ατόμων στις χώρες καταγωγής τους.

Παρά τις μεγάλες αυτές μεταναστευτικές κινήσεις στην Ευρώπη, η περίοδος της ανασυγκρότησης αποκάλυψε μεγάλες ελλείψεις εργατικού δυναμικού. Στις αρχές των διαφόρων ενδιαφερόμενων χωρών, καθώς και σε ιδιωτικές εταιρείες και οργανισμούς, προσλήφθηκαν μετανάστες εργάτες οι οποίοι συνέβαλαν στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας μεταξύ 1945 και 1975, μια περίοδο περισσότερο γνωστή ως "ένδοξη τριακονταετία". Υπήρχαν μετακινήσεις εντός της Ευρώπης αλλά και από λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

Migration, *lato sensu*, refers to the geographical movement of people or populations for various reasons (usually economic or political).

Migration can take place within a region or a country (internal migration), or between countries (international migration).

A distinction is made between voluntary migration (work, family reunification, study) and forced or coerced migration (political exile, deportation, repatriation).

However, in some contexts, this distinction is irrelevant when the political and economic reasons for leaving the country combine or reinforce each other.

Migration is not just about moving geographically: it often has historical roots and social and cultural consequences, for the migrants themselves and for members of both the sending and receiving societies. For

the migrant, changing country means changing social environment, language, cultural framework (customs, laws, religion), lifestyle, social and political situation. Changing country can affect some or all aspects of life. For the country of immigration, the presence of immigrants is a source of various contributions: demographic, economic, but also technical and cultural (cuisine, arts, etc.). Even if there is a diversity of career paths among them, foreigners often experience a form of deskilling with migration: the majority of them occupy jobs at the bottom of the social ladder. As a result, they are considered to have made a significant contribution to the upward social mobility of the French. For the country of emigration, migration is also a source of income, with migrants regularly sending money to their families, sometimes to local authorities, and even investing in infrastructure in their home town.

America is well-known as a land of immigrants; a notion that is essential to its identity. European migration to America may be dated from 1620 when 100 Pilgrims from England set out on the difficult four-month journey across the Atlantic Ocean. Most Europeans emigrated to America between 1820-1920. They came in two major waves, first from northern and western Europe in the early 19th century, then from southern and eastern Europe between 1860 and 1920. While the Pilgrims left their homeland seeking freedom from religious persecution, immigrants in the 19th and early 20th centuries were also fleeing poor economic conditions or political oppression.

The immediate post-war period was characterised by the return of certain ethnic minorities and other displaced persons to their countries of origin, minorities and other displaced persons to their countries of origin. Despite these major migratory movements across Europe throughout Europe, the reconstruction period revealed major labour shortages. To the authorities in the various countries concerned, as well as private companies and agencies, recruited immigrant workers who contributed to the development of the European economy between 1945 and 1975, a period better known as the "Glorious Thirty". There were movements intra-European and from less developed countries.

183-2022-04 Βασικές Αρχές Στατιστικής, Δημογραφικής Και Επιδημιολογικής Έρευνας Με Εφαρμογές Στις Σύγχρονες Μεταναστευτικές/Προσφυγικές Ροές - Basic Terms In Statistics, Epidemiology And Demography In Migration Studies

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται οι βασικές αρχές στατιστικής και δημογραφίας και η ανάπτυξη βασικών μεθόδων σχετικά με το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή στατιστικών ερευνών, καθώς και την ανάλυση πρωτογενών και δευτερογενών κοινωνικών δεδομένων. Αναπτύσσονται οι κύριες μέθοδοι παραγωγής και ανάλυσης δεδομένων τόσο σε θεωρητικό όσο και σε εφαρμοσμένο επίπεδο με τη χρήση εργαλείων πληροφορικής με αντικείμενο τα κοινωνικά και δημογραφικά φαινόμενα, την πρόβλεψη της εξέλιξής τους, τη συσχέτιση κοινωνικών μεταβλητών και τη διερεύνηση της αιτιώδους σύνδεσής

τους. Ο δεύτερος άξονας του μαθήματος σχετίζεται με την παρουσίαση βασικών τεχνικών που αφορούν στη δημογραφική και επιδημιολογική έρευνα, οι οποίες θα συμπληρωθούν με εφαρμογές για τη μετανάστευση και τις προσφυγικές μετακινήσεις, που θεωρούνται σύνθετο κοινωνικοοικονομικό και δημογραφικό ζήτημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εργαλείων πληροφορικής.

Θεματικοί άξονες του μαθήματος:

- Στατιστική έρευνα
- Δημογραφική έρευνα και ανάλυση
- Η μετανάστευση ως σύνθετο δημογραφικό και κοινωνικοοικονομικό φαινόμενο
- Επιδημιολογική έρευνα
- Εργαστηριακό μάθημα: Εφαρμογή με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS και του EXCEL

183-2022-05 Μεταναστευτική Πολιτική Και Διαδικασίες Ασύλου Στην Ελλάδα Και Την ΕΕ, Προστατεύοντας Τα Δικαιώματα Των Προσφύγων Και Μεταναστών - Migration And Asylum Policies In Greece And In The EU, Securing Refugee And Migrant Rights

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται όροι που αφορούν στη νόμιμη και παράτυπη μετανάστευση, τις πολιτικές ένταξης και τις συμφωνίες επανεισδοχής. Περιγράφονται οι πολιτικές καταπολέμησης της παράτυπης μετανάστευσης, καθώς και η συνολική προσέγγιση για τη μετανάστευση και την κινητικότητα στο διεθνές δίκαιο και την ευρωπαϊκή έννομη τάξη. Αναλύεται διεξοδικά το πρόγραμμα δράσης για τη μετανάστευση και οι πολιτικές διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων με ιδιαίτερη μνεία στους κινδύνους για την ΕΕ όπως προκύπτουν από την ίδια τη μεταναστευτική διαδικασία *per se*. Σημαντικό κεφάλαιο στην ανάλυση των εφαρμοζόμενων πολιτικών συνιστούν οι ιδιαιτερότητες της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου υπό το πρίσμα των κοινωνικο-πολιτικών κρίσεων που την επηρέασαν. Αναλύονται περαιτέρω οι ευρωπαϊκές πολιτικές ασύλου καθώς και έννοιες και θεματικές όπως οι ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου, το καθεστώς επικουρικής προστασίας, το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου (2020), ο Κανονισμός Δουβλίνου III καθώς και οι διαδικασίες που ακολουθούνται στις Υπηρεσίες Υποδοχής-Ταυτοποίησης και οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση ευαλωτότητας, έκδοση Π.Α.Α.Υ.Π.Α. και αδειών παραμονής.

183-2022-06 Πολιτικές Ένταξης Προσφύγων Και Μεταναστών In Praxi - Migrant Integration Policies In Praxi

Σκοπός της ενότητας είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη μελέτη και την ανάλυση των πολιτικών ένταξης μεταναστών στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη θεσμικά ζητήματα γενικής διακυβέρνησης στις χώρες υποδοχής και μελέτες περιπτώσεων άλλων μεσογειακών χωρών (Ισπανία και Ιταλία). Το μέγεθος του φαινομένου ήταν μοναδικό και σε τέτοια κλίμακα επηρέασε αναπόφευκτα έναν ήδη αποδυναμωμένο κοινωνικοοικονομικά γεωγραφικό χώρο. Το αδύναμο σύστημα του κράτους πρόνοιας, το οποίο περιορίστηκε και από τα μέτρα λιτότητας, δημιούργησε ένα κενό αναφορικά με θέματα κοινωνικής διαχείρισης, το οποίο καλύφθηκε από διεθνείς ΜΚΟ που μπήκαν στο προσκήνιο της διαχείρισης των προσφυγικών ροών. Το μάθημα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις πο-

λιτικές "ένταξης των μεταναστών" στην πράξη, όπως η πολυπολιτισμική εκπαίδευση, η υγεία των μεταναστών και άλλα θέματα διαβίωσης, όπως: η στέγαση, η κατάρτιση για εργασία και οι τρόποι κοινωνικής ένταξης. Ποια είναι τα βιώσιμα παραδείγματα που επιτρέπουν σε αυτές τις κοινότητες να ενσωματωθούν και να αναπτύξουν τη δική τους πολιτιστική ταυτότητα αποκαθιστώντας τα τραύματά τους και με διαδικασίες διαμεσολάβησης σε συγκρούσεις; Η διαπολιτισμική διαμεσολάβηση στις συγκρούσεις είναι ένα σημαντικό θέμα που θα μπορούσε να αποτελέσει ως εναλλακτική λύση διαφορών (ADR) έναν σημαντικό θεσμό που θα βοηθήσει στην ενδυνάμωση αυτών των κοινοτήτων και θα επιτρέψει τη συμμετοχή τους. Η εκπαίδευση, η υγεία, η στέγαση και η ιδρυματική περιθάλψη ως μέρος μιας διαδικασίας ένταξης θα πρέπει να αναζητήσουν έναν νέο τρόπο ενσωμάτωσης στην Ελλάδα για να μπορεί να βοηθήσει σε περαιτέρω εξελίξεις στο υπάρχον σύστημα περιθάλψης. Το ζήτημα της ένταξης είναι ένα σημαντικό ζήτημα διακυβέρνησης που αποτελεί πρόκληση για τους υφιστάμενους θεσμούς στην Ελλάδα, η οποία χρειάζεται μια καλύτερη συμμαχία γνώσης για τη δημιουργία ενός βιώσιμου συστήματος χωρίς αποκλεισμούς για την Ευρώπη 2030.

183-2022-07 Έγκλημα Και Αντιεγκληματική Πολιτική Στην Αναγκαστική Μετανάστευση - Crime And Crime Policy In Forced Migration

Στόχος του μαθήματος αποτελεί η θεωρητική εμβάθυνση των μεταπτυχιακών φοιτητριών/ητών στο πεδίο των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων που έχουν διατυπωθεί αναφορικά με το «έγκλημα» και την αντιμετώπιση του σε σχέση με το ζήτημα της αναγκαστικής μετανάστευσης. Οι μεταπτυχιακές/οί φοιτητρίες/ητές αναμένεται μετά το πέρας του μαθήματος να μπορούν να προσεγγίζουν ζητήματα που άπτονται της κοινωνιολογικής μελέτης του εγκλήματος ως προς το ζήτημα της αναγκαστικής μετανάστευσης. Ειδικότερα:

1. να κατανοήσουν το φάσμα της θεωρητικής γνώσης που διδάχτηκαν και να είναι σε θέση να διακρίνουν τις όποιες διαφορές ή ομοιότητες των θεωριών αυτών,
2. να εξηγούν μορφές «εγκλήματος» υπό το πρίσμα των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων,
3. να αναπτύξουν επιχειρηματολογία αναφορικά με το είδος και την αποτελεσματικότητα μοντέλων αντιμεταναστευτικής πολιτικής.

183-2022-08 Η Μετανάστευση ως Λόγος και ως Αφήγημα - Immigration as Discourse

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη και την ανάλυση των λόγων που πλαισιώνουν τη διεθνή μετανάστευση παρέχοντας στη διαδικασία ηθικό νόημα στο φαινόμενο, καθώς το δομούν με δυαδικούς όρους - είτε ως καλό είτε ως κακό, είτε ως δίκαιο είτε ως άδικο, είτε ως αληθινό είτε ως ψεύτικο, και κατά συνέπεια αυτούς που την υποστηρίζουν ή αντιτίθενται σε αυτήν ως ηθικούς ή ανήθικους παράγοντες. Η ενότητα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη "μετανάστευση ως επιτέλεση" - καθώς η επιτελεσματικότητα μετατρέπει το ζήτημα σε μια ενσώματη εμπειρία. Ο μεταναστευτικός λόγος αποτελεί συστατικό μέρος της μετανάστευσης ως φαινομένου, όπως θα ήταν οι ιστορίες των μεταναστών,

καθώς και ο κοινοβουλευτικός λόγος που προετοιμάζει τις μεταναστευτικές πολιτικές. Έτσι, η μετανάστευση ως κοινωνικό φαινόμενο δεν αποτελείται μόνο από (ομάδες) συμμετεχόντων, θεσμούς, πολλούς τύπους κοινωνικής και πολιτικής (δια)δράσης, αλλά επίσης, αρκετά εμφανώς, από πολλά είδη μεταναστευτικού λόγου ως κοινωνικές και πολιτικές πράξεις και αλληλεπιδράσεις. Κεντρική θέση στη μεταναστευτική εμπειρία κατέχει η "μεθοριακότητα" - η κρίση που απογυμνώνει το άτομο από τους κοινωνικούς του ρόλους, το γεμίζει με άγχος και του ανοίγει απεριόριστες ευκαιρίες για την αναδιάρθρωση του κοινωνικού προσώπου και του κοινωνικού του περιγράμματος. Η μεταναστευτική κρίση και οι τεράστιες μεταναστευτικές ροές που εισήλθαν στην Ελλάδα και την ΕΕ το καλοκαίρι του 2015 δεν ήταν ένα "τυχαίο" γεγονός, ένα συμβάν εκτός των κοινωνικών

και πολιτικών διεργασιών που συνέβαιναν στην Ελλάδα εκείνη τη στιγμή. Αντίθετα, η "διάρρηξη του φρουρίου Ευρώπη" ήταν συνέπεια αυτών των διεργασιών, στενά συνδεδεμένη με τους αγώνες εξουσίας για τον συμβολικό και οργανωτικό έλεγχο της δημόσιας σφαίρας στην Ελλάδα εκείνη τη στιγμή. Εξετάζουμε τους τρόπους με τους οποίους διάφορες παραστάσεις διαμόρφωσαν τη συμβολική διαμόρφωση που κατέληξε να κυριαρχήσει στην ελληνική δημόσια σφαίρα τα επόμενα χρόνια.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μυτιλήνη, 1 Φεβρουαρίου 2024

Ο Πρύτανης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ